

"תערוכות בתל-אביב" / הארץ / 31.7.64 / תע' יחיד / גלריה 'צ'מרינסקי" / תל-אביב

שלמה מאיר עושה, בתערוכת היחיד שלו, ניסיון אמיץ להסתער על הצופה מכל העברים. ציורי חומר מוצגים שכם אל שכם עם תבליטי עץ, כשגם אלה וגם אלה משקיפים על פסלים המוצבים באולם. למרבה הצער אין סוגי מוצגים שונים אלה מהווים וריאציות על תוכן אחד תוך שימוש באמצעים שונים, אלא ניסיונות שונים להפיק "מוצר אסתטי". אם מתעלמים מהצד הדקורטיבי לשמו - ודקורטיביות לשמה רחוקה מאוד מלהיות מספקת כתוכן מרכזי - יש מעט מאוד משותף בין ציורי השמן החומריים, תבליטי העץ והפסלים. בעיקרו של דבר, מתקבל הרושם שהדבר היחיד המשותף לקבוצות השונות הוא רק שם הצייר. תבליטי העץ עשויים מגזרי עץ צבועים, המחברים על רקע עץ צבוע גם הוא. לשלמה מאיר פתרונים לחידה מדוע להשתמש בגזרי עץ בלתי מלוטשים - במצבם ה"טבעי" - ולאחר מכן לעבור עליהם בשכבות צבע שתעלים כמעט כל זכר לחומריותם של גזרי עץ אלה. אם רוצה שלמה מאיר לאפשר לחומר לבטא את עצמו וברוך זו להשיג מערך הנובע מהאסוציאציות של העץ הגס, לשם מה הסידור האלגנטי על לוח העץ? לשם מה הצבעוניות האבסורדית? מאידך גיסא, אם רוצה הוא לעשות חפץ נאה, לשם מה להשאיר את העץ במצבו הגס? מדוע לא לטששו? התוצאה, כמובן, היא אובייקט נאה אך חסר משמעות. שונה מעט המצב בציורי השמן. בציורים אלה מציב שלמה מאיר צורות יסודיות מעטות על פני משטח הבר, כשכל אחת מהן מהווה יחידה יסודית. יחידה כזאת מורכבת מחומר צבוע בצבע אחיד. הציורים 1-13, שיוצרים קורא להם "מתוך משחקי המעגל", שייכים כולם לקטגוריה זו. למען האמת, קורה בציורים אלה דבר מוזר: התוכן צריך להיות מבוטא ע"י היחסים הצורניים בין צורות יסוד כגון עיגול, ריבוע ופס; צורות יסוד אלה יכולות להופיע כצורה הנוצרת ע"י קו, צורה הנוצרת ע"י צבע, או צורה הנוצרת ע"י חומריות. שלמה מאיר בחר ליצור את הצורות גם ע"י חומריות וגם ע"י צבע. חשוב לזכור שאין זה שילוב של חומריות וצבע - שלעיתים קרובות מאוד הוא פרובלמטי כשלעצמו - אלא שעל צורת חומר ברורה באה שכבה אחידה של צבע. נוצר הרושם שהצייר משתמש גם בחגורה וגם בכתפיות - וכמובן ללא כל צורך. אם ציור טוב הוא ציור שבו משתמש האמן במינימום האמצעים ובמקסימום הרגישות לאמצעים אלה, כדי למסור חוויה רחבה ככל האפשר, הרי שציוריו של שלמה מאיר אינם נמנים עם מה שנקרא הציור הטוב. דווקא פסלי העץ המעטים - שלושה במספר - המופיעים בתערוכה חורגים מהקישוט לשמו, או מחוסר הרגישות לאמצעים שאיפיון את הקבוצות הקודמות. גם בפסלים אלה יש משהו מהשגרה, אך לפחות נעשו בתחושת חלל בהירה יותר, בתשומת-לב גדולה יותר, ובניגוד לקבוצות הקודמות נראה כאילו הפסלים נעשו מתוך הנאה של הפיסול עצמו, ולא מדחף לתוצאות אקספרימנטליות.